

# Møtereferat

## Møte i Regelverksutvalget for økologisk produksjon 20.03.2025

**Sted:** Bondelaget, Hollendergate 5 i Oslo

### Deltagere:

|                       |                                    |
|-----------------------|------------------------------------|
| Gerald Altena         | Debio (møteleder)                  |
| Sara Hansdotter       | NORSØK                             |
| Lene Nilssen          | Debio                              |
| Anders Huus           | Norges Bondelag                    |
| Kjersti Berge         | Norsk Landbruksrådgeving           |
| Magnhild Seim Grøvlen | NOFIMA                             |
| Kristin Henninger     | Felleskjøpet Agri SA               |
| Kari Marte Sjøvik     | Økologisk Norge                    |
| Idun Gjølby           | Nortura                            |
| Johanne Schjøth       | Gartnerhallen                      |
| Randi Therese Garmo   | Tine SA                            |
| Helge Vittersø        | Landbruksdirektoratet (observatør) |
| Øygunn Østhagen       | Mattilsynet                        |
| Monica Wear Stubberud | Mattilsynet (referent)             |

### Ikke tilstede:

|                     |                                             |
|---------------------|---------------------------------------------|
| Thor Håkon Føreland | Norges bonde- og småbrukarlag               |
| Pierre Sachot       | Biologisk-dynamisk Foreining                |
| Anne Marit Nordskog | Debio                                       |
| Liv Astrid Eikeland | Landbruks- og matdepartementet (observatør) |

### Dagsorden:

- Sak 1. Godkjenning av innkalling og dagsorden
- Sak 2. Godkjenning av referat fra forrige RVU-møte
- Sak 3. RVU-utredninger 2025
- Sak 4. Presentasjon og diskusjon om gjødselrapporten fra NORSØK med fokus på  
«Husdyrgjødsel fra «factory farming».
- Sak 5. Presentasjon fra NORSØK om muligheter for økologisk veksthusproduksjon.
- Sak 6. Status regelverksprosesser EU og Norge
- Sak 7. Bruk av tilsetningsstoffer og ingredienser som reduserer metanutslipp hos drøvtyggere
  - Rørosmeieriet: Tanker rundt dette tema fra Rørosmeieriet
  - Felleskjøpet: Hva er Algolin, hva inneholder det og hvorfor brukes det i fôr
- Sak 8. Aktuelle spørsmål? Kom med innspill til aktuelle problemstillinger.
- Sak 9. Eventuelt og neste møte

## Referat:

### Sak 1. Godkjenning av innkalling og dagsorden

Ingen innspill til innkalling og dagsorden.

### Sak 2. Godkjenning av referat fra forrige RVU-møte og gjennomgang av oppfølgingspunkter

I møtet gjennomgikk vi oppfølgingspunkter fra sist møte:

#### ***Merking gjødselprodukter***

Debio har sendt en henvendelse til Mattilsynet hvor de ber om en vurdering av muligheten for å tillate merking av gjødselprodukter i Norge på tilsvarende måte som i Danmark.

#### ***Nye regler for utgangshull fjørfehus fra 01.01.2025***

Hvordan dette skal håndteres i Norge er til vurdering, og en avklaring vil komme i nærmeste framtid.

#### ***Evaluerings av RVU for å identifisere muligheter for forbedringer***

Til slutt i møtet ble det gjennomført en evaluering for å se på mulige forbedringer. Det skal vurderes å sende ut en anonym evaluering til alle. Mattilsynet formidlet ønske om at RVU-medlemmer i større grad benytter muligheten til å foreslå temaer for diskusjon i RVU-møtene.

### Sak 3. RVU-utredninger 2025

Mattilsynet orienterte om at en sluttrapport for RVU-utredningene 2024 er oversendt til Landbruksdirektoratet innen fristen 1. mars, og at disse rapportene ligger tilgjengelig på Mattilsynets nettside for RVU.

#### Mattilsynet orienterte kort om planene for 2025:

- a) Kunnskapsstøtte fra NIBIO i forbindelse med utvikling av nye EØS-regler for oppdrett av økologiske insekter: Endelig EGTOP-rapport med anbefalinger er forventet i nærmeste framtid, og diskusjon om nye EØS-regler starter nå.
- b) Utredning fjørfe for å se på mulige løsninger i Nordiske land for å imøtekomme nye regler for størrelse på utgangshull i fjørfehus. Animalia skal utarbeide en utredning i kontakt med Nortura og KLF. Hovedformålet er å se på hvilke praktiske løsninger som Nordiske land har for å oppfylle økologiregelverket om økt størrelse på utgangshull. Utredningen skal være ferdigstilt 31.05.2025. Arbeidet starter nå.
- c) Utredning om dyrking i jord for økologisk veksthusproduksjon. Formålet er å samle et kunnskapsgrunnlag om tilpasning til dyrking i jord i økologisk veksthus i Sverige, Finland og Danmark.

Bondelaget påpekte i møtet viktigheten av gode praktiske løsninger som muliggjør økologisk produksjon både i økologisk fjørfeproduksjon og veksthus. De informerte videre om Stortingsmeldingen som skal til behandling, og som foreslår å innføre et nytt øko-mål om minimum 10 % økologisk produksjon innen 2032.

#### **Sak 4. Presentasjon og diskusjon om gjødselrapporten med fokus på husdyrgjødsel fra «factory farming»**

NORSØK v/Sara Hansdotter informerte om utredningen de har utarbeidet i 2024, og som omhandler bruk av ikke-økologisk gjødsel i økologisk produksjon. Presentasjonen hadde hovedfokus på vurdering av mulige konsekvenser ved nye restriksjoner for bruk av husdyrgjødsel fra «factory farming» og bruk av tilsetningsstoffer/tekniske hjelpestoffer i biorest.

NORSØK orienterte om at Avfall Norge har gjort en grundig vurdering av behovet for bruk av prosesseringsmidler og tilsetningsstoffer i biogassanlegg. Mattilsynet skal forespørre muligheten for å motta denne rapporten.

Det var en diskusjon i RVU-møtet om hvilke restriksjoner det bør være for bruk av ikke-økologisk gjødsel og håndtering av området «factory farming».

Generelt var det støtte i RVU til et videre forbud mot bruk av ikke-økologisk husdyrgjødsel fra burhøns og pelsdyr. Flere RVU-medlemmer påpekte at nye krav om å regulere bruk av ulike mengder nitrogen ut fra ulik opprinnelse og prosessering av gjødsel medfører økt administrativ byrde for økologiske virksomheter og for Debio.

Norsk landbruksrådgiving informerte om at en ny håndtering i Norge hvor det blir et krav om ikke å bruke mer enn årlig 17 kg N per daa i gjennomsnitt for hele det dyrkede økologiske arealet per økologisk virksomhet ikke vil innebære vesentlige utfordringer. De vurderer at vekstskifte og overholdelse av denne nitrogen-grensen er viktig i tråd med økologiske prinsipper.

#### **Sak 5. Presentasjon om muligheter for økologisk veksthusproduksjon**

NORSØK v/Susanne Friis Pedersen informerte om status for utredningen som omhandler muligheter for økologisk veksthusproduksjon i jord, og innsamling av kunnskap fra Nordiske land. Arbeidet med rapporten har kommet langt, og NORSØK har samarbeidet med Norsk landbruksrådgiving og NIBIO. Det var flere som hadde innspill til rapporten i møtet. Det ble påpekt behovet for å få fram informasjon i rapporten om at det kun er et fåtall økologiske virksomheter som har et større areal, og som leverer økologiske varer til dagligvarehandel. Det var også et ønske om at rapporten blir oversendt disse få store økologiske virksomhetene for innspill og kommentarer. Det er et behov for å beskrive eksemplene for alternativ dyrking i opphøyde kammer, og hvordan deler av betonggulv skal fjernes for tilgang til undergrunnen. Videre er det behov for å beskrive mulige løsninger for utskifting av vekstmedium/jord og vekstskifte.

#### **Sak 6. Status regelverksprosesser EU og Norge**

Mattilsynet orienterte om aktuelle regelverksprosesser som pågår, og hovedområdene som er til diskusjon i EU-komiteen for økologisk produksjon. Det ble blant annet vist til rapporten som Fit4Future plattformen publiserte i oktober 2024 for området økologisk produksjon ([FIT FOR FUTURE Platform Opinion](#)). Rapporten kommer med ulike anbefalinger til blant annet å forenkle økologiregelverket, og med et formål om å redusere administrativ byrde. Mattilsynet ønsker tilbakemelding fra RVU-medlemmer til rapporten, og om det er regler hvor det er ønske om forenklinger.

### **Sak 7. Bruk av tilsetningsstoffer og ingredienser som reduserer metanutslipp hos drøvtyggere**

Rørosmeieriet v/Trond Lund delte sine refleksjoner rundt bruk av metanhemmere i fôr for å redusere klimautslipp. Melk oppfattes som et rent og naturlig produkt, og kan være årsaken til reaksjonen fra flere forbrukere på dette området. Det ble en utveksling av informasjon i møtet om naturlige måter å redusere metanutslipp, og at beite av god kvalitet er et eksempel på dette.

Felleskjøpet fôrutvikling v/Linda Karlsson informerte om hva produktet Agolin inneholder og hvorfor det brukes i økologisk fôr til drøvtyggere. Produktet Agolin Natura er beregnet for bruk i økologisk fôr og inneholder kun naturlige essensielle oljer fra planteriket, og er klassifisert som smaksstoff. Smaksstoffet brukes for å øke smakeligheten på fôret, og bidrar til et stabilt fôropptak og reduserer samtidig metanproduksjon hos dyr (9-12%).

### **Sak 8. Aktuelle spørsmål?**

Ingen spørsmål var kommet inn til møtet.

### **Sak 9. Eventuelt og neste møte**

Neste møte er planlagt til å være 6.11.2025 hos Bondelaget.